

เนื้อหาพอสังเขป

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง ดำเนินเรื่องตามแบบฉบับของนิราศ คือ พรรณนาถึงการเดินทาง แต่ไม่ได้คร่ำครวญถึงการพลัดพรากจากนางอันเป็นที่รัก การดำเนินเรื่องเริ่มด้วยการพรรณนาชมขบวนเสด็จ จากนั้นชมสัตว์นานาชนิด ทั้งสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์ปีก สัตว์น้ำ และพรรณไม้สกุลต่าง ๆ ในลักษณะธรรมชาติศึกษา สะท้อนภาพความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ

เนื้อหาพอสังเขป

เนื้อหาเป็นการชมธรรมชาติรายทางระหว่างการเสด็จ
พระราชดำเนินทางสถลมารคจากท่าเจ้าสนุกถึงธารทองแดง
เริ่มด้วยการกล่าวชมกระบวนพยุหยาตราทางสถลมารค
แล้วชมสัตว์ป่านานาชนิด นอกจากนี้ยังกล่าวถึงพรรณไม้
ชมลำธาร และฝูงป่า

ผู้ประพันธ์ และ ประวัติผู้ประพันธ์

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงเป็นผลงาน พระนิพนธ์ในเจ้าฟ้า
ธรรมาธิเบศรไชยเชษฐาสุริยวงศ์ หรือ เจ้าฟ้ากุ้ง พระองค์เป็นพระราชโอรส
พระองค์ใหญ่ในพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศและสมเด็จพระพันวษาใหญ่ เจ้าฟ้าธรรมา
ธิเบศร ทรงเป็นกวีที่มีผลงานโดดเด่นอย่างมากในสมัยปลายกรุงศรีอยุธยา ผลงาน
ที่รู้จักกันได้แก่ นันทโศภนันทสูตรคำหลวง พระมาลัยคำหลวง กาพย์เห่เรือ กาพย์
ห่อโคลงนิราศธารโศก บทเห่กาพย์ เห่สังวาส เห่ครวญ และเพลงยาว

ประวัติความเป็นมา

ในช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐสุริยวงศ์ ได้ตามเสด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศพระราชบิดา ไปนมัสการพระพุทธบาทที่ จังหวัดสระบุรี เสด็จทางชลมารค (ทางน้ำ) โดยออกจากอยุธยาไปตามแม่น้ำ ลพบุรี และไปขึ้นที่ท่าเจ้าสนุก เสด็จต่อทางสถลมารค (ทางบก) ตามถนนสอง กล้องจนถึงพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี และได้ประทับอยู่ที่ “พระตำหนักธาร เกษม” ซึ่งเป็นที่ประทับของพระเจ้าแผ่นดินในสมัยนั้น

ลักษณะคำประพันธ์

ขณะที่เจ้าฟ้ากุ้งประทับอยู่ที่พระพุทธรบาทได้เสด็จประพาสธารทองแดง และได้พระนิพนธ์กาพย์ห่อโคลง ๒ ตอน ได้แก่ กาพย์ห่อโคลง พรรณนาช่วงที่เสด็จประพาส ธารทองแดง ซึ่งกาพย์ห่อโคลงประกอบด้วยกาพย์ยานี ๑๑ และ โคลงสี่สุภาพ อย่างละ ๑ บท เนื้อหาในกาพย์และโคลงจะมีความคล้ายคลึงกัน กาพย์ยานี ๑๑ มี ๔ วรรค ในขณะที่โคลงมี ๔ บาท เนื้อความจึงมีความคล้ายคลึงกันเป็นคู่ ๆ

ฉันทลักษณ์ภาพย่อโคลง

บาทเอก

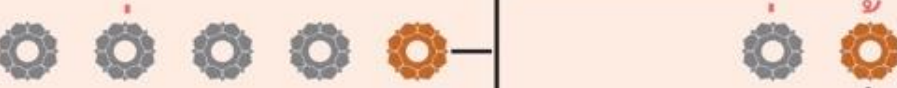
บาทโท

บาทที่ ๑

บาทที่ ๒

บาทที่ ๓

บาทที่ ๔

